

ENTREVISTA EXCLUSIVA AMB F. MAYOR ZARAGOZA

La qualitat irresistible

El director general de la UNESCO recollí el passat dilluns, 14 de març, la medalla d'or de la Generalitat de Catalunya. Tot i la seva curta estada a Barcelona, que va durar poc més de 24 hores, Federico Mayor Zaragoza va dedicar uns minuts en exclusiva per a EL TEMPS.

«La qüestió del Misteri està en una fase molt inicial de proposició».

Josep M. Pasqual

Federico Mayor Zaragoza aprofità la seva visita a Barcelona per donar impuls a algunes activitats promogudes pel Centre UNESCO de Catalunya. Una d'aquestes és el Centre Internacional de Mètodes Numèrics, creat ara fa un any com a consorci entre la Generalitat de Catalunya i la Universitat Politècnica de Catalunya, i que pot constituir-se en un dels centres més importants d'aplicació dels ordinadors per a càlcul i disseny en enginyeria.

—El Centre UNESCO de Catalunya és l'únic que funciona a l'Estat espanyol. No obstant, aviat s'obriran dos nous centres similars, un a Euskadi i l'altre a Andorra.

—El Centre UNESCO de Catalunya és un centre exemplar i considerat arreu del món com un dels que cal imitar. Tant pels materials informatius i documentals que produeix com pel fet de mantenir com a grans objectius els drets humans, la llibertat i la democràcia.

Una de les reunions mantingudes per Mayor Zaragoza va ser amb Joaquim Ferrer, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, amb un tema de fons, la contribució de la UNESCO en els actes commemoratius del Mil·lenniari. I amb uns acords concrets, l'acceptació de Mayor Zaragoza de formar part del patronat d'honor del Mil·lenniari, i la celebració durant el 1989 d'un fòrum internacional: «Joventut i Futur».

En la mateixa línia hi hauria el reconeixement d'algunes obres del romànic català —Sant Pere de Rodes, Cardona i Poblet, inicialment— com a patrimoni artístic de la humanitat.

—¿Ens pot anunciar si hi haurà declaració de patrimoni universal per a algun monument artístic català?

—No és decisió meva. La meva opinió és que cal preparar molt bé els expedients relatius al romànic català, tant de les grans manifestacions del romà-

nic com per al romànic pirinenc, perquè és molt probable que pugui ser reconegut per la comissió pertinent com a patrimoni de la humanitat.

—*¿Quan es produiria la decisió?*

—Possiblement d'aquí a un any.

—*¿I el Misteri d'Elx també podria ser declarat patrimoni de l'humanitat al mateix temps?*

—Del Misteri d'Elx, no se me n'ha parlat en aquesta visita. Fins aquest moment no hi ha cap proposició oficial formalitzada. Mentre que del romànic català ja s'ha fet la presentació, l'estudi i ara ja ens trobem en el moment en què experts altament qualificats estan treballant en els últims detalls, la qüestió del Misteri està en una fase molt inicial de proposició.

—*¿A les cultures dels països sense estat, la UNESCO hi dedica una atenció especial?*

—La UNESCO és un organisme intergovernamental i, per tant, les nostres relacions són amb els governs. Al mateix temps, la UNESCO està per defensar la diversitat i per posar de manera ben clara davant de tot el món que la identitat cultural és tant més rica precisament quan pot permetre nacions més unides. L'Estat espanyol és un bon exemple de com una concurrència de divergències de llengües diferents, d'actituds diferents davant la vida, pot promoure un conjunt dinàmic, un conjunt unit de cara al futur.

El nostre paper no entra en qüestions de pura relació política, però evidentment tot el que fa referència al foment de la diversitat, de les cultures, de les llengües, com a expressió primària de la cultura de cada poble, sí que és una de les nostres missions i una de les funcions que jo penso, no només conservar, sinó incrementar.

—*La recepció a l'Ajuntament de Barcelona va ser una altra de les paradoxes obligades del director general. En aquesta ocasió es tractava de dissenyar la possible col·laboració de la UNESCO en l'organització de l'Olimpíada Cultural prèvia als jocs d'estiu del 92.*

—Desitjaríem arribar a un acord amb el Comitè Olímpic Internacional i amb els comitès organitzadors de cada ciutat olímpica perquè es transmetés el nostre missatge: no només és important l'alta competició i ser espectadors de l'esport que practiquen els altres, sinó que cal la pràctica esportiva per part de tothom com a factor important del propi desenvolupament biològic i intel·lectual. Si aquesta premissa s'acompleix en els Jocs de Barcelona —com sembla que hi estan d'acord tant Juan Antonio Samaranch

«L'Estat espanyol és un bon exemple de com una concurrència d'actituds diferents davant la vida pot promoure un conjunt dinàmic».

com Pasqual Maragall— la UNESCO participarà més estretament en altres facetes dels Jocs.

Catedràtic de Bioquímica per la Universitat de Granada i per la Universitat Autònoma de Madrid, rector honorari de la Universitat de Granada, ex-diputat al Parlament espanyol, ex-diputat al Parlament europeu d'Estrasburg, ex-ministre d'Educació i Ciència, membre del Club de Roma, ex-director general adjunt de la UNESCO i possessor d'un llarg llistat d'antecedents acadèmics i professionals, càrrecs polítics i científics en societats estatals o internacionals, guardons, conferències, treballs..., van portar a final del 1987 el professor Mayor Zaragoza a la direcció general de la UNESCO. Ara s'ha pogut passejar per Barcelona amb

un cotxe amb banderí d'aquest organisme internacional.

—*¿En quin moment va preveure que podia arribar a ser el director general de la UNESCO?*

—En el moment en què la presentació d'alguns candidats em van fer veure que un científic, amb el suport de la comunitat científica i intel·lectual, podia tenir la possibilitat de dirigir l'organització, precisament perquè no representaria cap grup regional, sinó més aviat representaria el conjunt de la comunitat.

—*La campanya fins arribar a la direcció general, va portar-la molt independentment de ningú...*

—No molt, completament independent.

—*En concret, el govern espanyol no*

va donar-li suport, almenys inicialment...

—Hi havia una percepció diferent de l'estratègia que calia seguir. El govern espanyol considerava que s'havia de veure quina era, sobretot, la reacció del grup occidental, mentre que jo pensava que, contràriament, jo havia de tenir, sobretot, el doble perfil de candidat de la comunitat científica i intel·lectual i candidat dels països d'Amèrica Llatina.

—I una vegada es va veure que la seva estratègia podia ser la guanyadora...

—Llavors vaig comptar efectivament amb el suport del govern.

—¿Quines prioritats s'ha marcat en l'orientació i actuació de la UNESCO?

—Es resumeixen en tres. Una és la concentració d'un programa que torni a posar tot l'èmfasi en allò que ens dóna nom, l'educació, la ciència, la cultura i la comunicació.

Una altra prioritat és la concertació. Posar-nos d'acord amb els altres organismes del sistema de Nacions Unides; organismes intergovernamentals, com el Consell d'Europa i la Comunitat Econòmica Europea; o amb organismes no governamentals, com tantes i tantes institucions que constitueixen arreu del món una força i un potencial intel·lectual extraordinari.

La tercera prioritat és doble, per un costat passa per prendre unes mesures d'austeritat, encaminades cap a una manera de procedir més ràpida i eficient. I també passa per buscar uns bons projectes, de tal manera que puguem incrementar el finançament extrapressupostari i ens permeti jugar el paper que li toca jugar avui a la UNESCO. Hem de buscar uns bons projectes perquè només la qualitat és irresistible.

—¿El retorn a una UNESCO amb els EUA, Regne Unit, Singapur, és un objectiu?

—És un treball que m'ha encomanat la conferència general. Ara hem d'esperar que la qüestió maduri, però si aconseguim realment saber que la UNESCO no és una agència de serveis tècnics sinó que, sense sortir de les seves competències educatives, científiques i culturals, sap transmetre el missatge de la solidaritat universal, de la llibertat i de la pau, que són els nostres objectius, estic segur que els països que ens van abandonar, tornaran.

—¿I fins a quin punt és cert que el màxim mandatari soviètic també és propens a conèixer què pensa vostè de certs temes?

«Transmetre un missatge de justícia i de lluita constant contra la ignorància, aquesta és la meua missió».

—És cert que he tingut l'honor de tenir llargues converses amb el secretari general de la Unió Soviètica, i durant aquestes converses he pogut obtenir una sèrie d'indicacions sobre què pensa una persona de la seva importància del futur de la UNESCO. I ell també ha pogut saber què pensava jo sobre unes altres qüestions. D'això, a dir que jo hagi tractat d'influir en una persona de les dimensions i força de Gorbaxev, seria una pura exageració.

—Defineixi en poques paraules quina és la missió que s'ha fixat vostè mateix com a director general de la UNESCO...

—El que vull és escriure una nova pàgina en la defensa de la pau a través de l'educació, la ciència i la cultura. I vull transmetre un missatge de llibertat, de justícia i de lluita constant contra la ignorància. Aquesta és la meua missió. □

ACCIÓ CULTURAL DEL PAÍS VALENCIÀ us convida a participar en els actes que tindran lloc a les seues AULES DE CULTURA.

VALENCIA

Conferències:

Dijous, 24 - 20 h.

El País de Gal·les: lluita i supervivència d'una llengua, a càrrec de Josep Vicent Garcia i de Carme Manuel, professors d'institut.

Cursos:

Introducció als mitjans de comunicació.

Introducció al llenguatge administratiu i tècnic.

Didàctica del valencià en l'ensenyament a adults.

Introducció a la fotografia.

Informació:

Moratín, 15-6. 46002 VALENCIA.
Tel. 351 17 27

Pablo Iglesias, 29 entresol D.
03004 ALACANT. Tel. 520 56 67

NOTA: Us recordem que el nou servei d'assessorament dels nostres drets lingüístics es troba a la vostra disposició.